

SPOLEČNÝ ZPRAVODAJ ŽDÁRSKÝCH FARNOSTÍ

VÁNOCE L. P. 2005
Program přípravy a liturgických oslav
Přidružené programy kulturní
+ Svatý Otec Jan Pavel II. – k jeho životu a dílu
Habemus papam – Benedikt XVI. a jeho program
ROK KONTINUITY
Pohledy do roku 2006

OBSAH

Strana 3 Úvodní slovo duchovních správců

Vánoční program

Strana 4 Vánoční program ve farnosti Žďár nad Sázavou I.

Strana 5 Doprovodný program

Strana 6 Vánoční program ve farnosti Žďár nad Sázavou II.

Strana 7 Doprovodný program

Pohledy do roku 2006

Strana 8 Plánované akce klášterské farnosti pro rok 2006

Strana 10 Opravy v klášteře

Ohlédnutí za rokem 2005

Strana 12 Žehnání mozaikového cyklu k počtě svaté Zdislavy

Strana 14 Primice žďárských novokněží

Strana 16 Plenární sněm katolické církve

Strana 16 Malé ohlédnutí za prázdninovými pobyty pro děti

Strana 17 Světový den mládeže

Strana 18 Návštěva otce kardinála Tomáše Špidlíka

Strana 20 Diecézní pouť rodin a farností

Strana 21 Rok eucharistie

Vánoční zamyšlení

Strana 22 Vy dospělí

Strana 23 Vánoční desátero

Osobnosti uplynulého roku 2005

Strana 24 Za papežem Janem Pavlem II.

Strana 28 Habemus papam: Benedikt XVI.

Strana 32 Za bratrem Rogerem Schutzem

Strana 33 ThDr. Josef Zvěřina, Albert Einstein, MUDr. Ladislav Kubíček

Osobnosti nadcházejícího roku 2006

Strana 34 Výročí související s našimi farnostmi a diecézí

Strana 36 Výběr z dalších výročí

Informace

Strana 39 Různé zprávy

Strana 40 Informace z Biskupského gymnázia

Závěrem

Strana 42 Jako Maria

Strana 43 Přehled liturgického roku 2006

Milí farníci,

z hymnu Akathistos k nám promlouvá vánoční moudrost křesťanského východu:

Mudrci spatřili hvězdu k Bohu směřující a šli za její září. Bezpečně jim svítila při hledání Mocného, Pána. Když došli k nedosažitelnému Bohu, radostně zvolali: ALELUJA!

S údivem hleděli synové Chaldeje na Stvořitele člověka v mateřském náručí. Poznali v něm Pána, i když měl podobu služebníka. Ochoťně mu odevzdali dary a takto Matku oslovili:

*Zdrávas, Matko věčné Hvězdy,
zdrávas, Záře tajemného dne.
Zdrávas, tys zhasla světlo klamu,
zdrávas, tys osvětlila cestu k Trojjedinému Bohu.
Zdrávas, tyrana jsi svrhla z trůnu,
zdrávas, dalas nám Krista – laskavého Pána.
Zdrávas, osvobodila jsi nás z krutého zakletí,
zdrávas, obrátila jsi nás od nečistých skutků.
Zdrávas, tys zhasla plameny vášní ničivých.
Zdrávas, vedoucí k čistotě,
zdrávas, radosti lidského rodu.
Zdrávas, Nevěsto neshoubená.*

Na zpáteční cestě se stali Mudrci Božími kazateli. Naplnili Tvé proroctví, Kriste, a všem hlásali Tebe navzdory pošetilému Herodovi, který nedokázal zpívat ALELUJA!

Odvahu i ochotu zpívat aleluja Vám všem, milí farníci, vyprošujeme s Božím požehnáním k Vánocům a do nového roku.

Vaši farářů,

P. Tomáš Holý,
P. Vladimír Vojtěch Záleský

VÁNOČNÍ PROGRAM VE FARNOSTI ŽĎÁR N. S. 1 PŘI KOSTELE SV. PROKOPA

Roráty v adventu:

- Pondělí 28. listopadu až sobota 24. prosince: ráno v 6:30.

Svatá zpověď:

- Pondělí 12. prosince: ráno 5:30 – 6:30, večer 16:00 – 18:00.
- Úterý 13. prosince: ráno 5:30 – 10:00.
- Středa 14. prosince: ráno 5:30 – 10:00.
- Čtvrtek 15. prosince: ráno 5:30 – 6:30, večer 16:00 – 18:00.
- Pátek 16. prosince: ráno 5:30 – 6:30, večer 16:00 – 18:00.
- Sobota 17. prosince: ráno 5:30 – 6:30, večer 16:00 – 18:00.
- Pondělí 19. prosince: 5:30–6:30, 10:00–12:00, 14:00–19:00 (více zpovědníků).

Mše svaté o Vánocích:

- Pondělí 19. prosince:
ráno v 6:30 rorátní mše sv., večer v 18:00.
 - Úterý 20. prosince:
ráno v 6:30 rorátní mše sv., večer v 18:00.
 - Středa 21. prosince:
ráno v 6:30 rorátní mše svatá.
 - Čtvrtek 22. prosince:
ráno v 6:30 rorátní mše sv., večer v 18:00.
 - Pátek 23. prosince:
ráno v 6:30 rorátní mše sv., večer v 18:00.
 - **Sobota 24. prosince – Štědrý den:**
ráno v 6:30 rorátní mše sv., vigilie Narození Páně v 16:00, půlnoční ve 24:00.
 - **Neděle 25. prosince – Narození Páně:**
7:30, 10:30, 18:00.
- Pondělí 26. prosince – sv. Štěpána, jáhna a mučedníka: ráno v 7:30, 10:30.
 - Úterý 27. prosince – sv. Jana, apoštola a evangelisty: večer v 18:00.
 - Středa 28. prosince – sv. Mladýšek, mučedníků: ráno v 8:00.
 - Čtvrtek 29. prosince: večer v 18:00.
 - **Pátek 30. prosince – Svaté rodiny, Ježše, Marie a Josefa:** večer v 18:00.
 - **Sobota 31. prosince – sv. Silvestr:**
mše svatá s poděkováním a prosbou o Boží pomoc a ochranu v 16:00.
 - **Neděle 1. ledna 2006 – Matky Boží, Panny Marie:** 7:30, 10:30, 18:00.
 - **Pátek 6. ledna 2006 – Zjevení Páně:** 8:00, 18:00.
 - **Neděle 8. ledna 2006 – Křtu Páně:** 7:30, 10:30, 18:00. *Konec doby vánoční.*

DOPROVODNÝ PROGRAM

- úterý 20. prosince v 16:00 na náměstí Republiky:
Živý Betlém (viz plakát na zadní straně zpravodaje)
- sobota 24. prosince v 17:00 u kostela svatého Prokopa:
Troubení z věže kostela
- sobota 24. prosince při mši svaté ve 24:00 v kostele svatého Prokopa
a neděle 25. prosince při mši svaté v 10:30 v kostele svatého Prokopa:
Ignác Reimann: Missa pastoralis in C
Zpívá chrámový sbor sv. Prokopa, doprovázejí sólisté a orchestr ZUŠ.
- neděle 25. prosince ve 14:30 v kostele svatého Prokopa:
Jesličková pobožnost s dětským vánočním divadlem v kostele
- pondělí 26. prosince v 17:00 v kostele svatého Prokopa:
F. X. Brix: Missa pastoralis in D v kostele
Koncert souboru FONS s Tišnovským komorním orchestrem.
- středa 28. prosince v 17:00 v kostele svatého Prokopa:
Jiří Ignác Linek: Missa pastoralis
Koncert souboru Svatopluk a Musica Poetica.
- pátek 30. prosince v 16:00 v kostele svatého Prokopa:
Koncert Venkovské kapely
- neděle 8. ledna v 16.00 v kostele svatého Prokopa:
Novoroční koncert souboru Žďáráček
a Komorního orchestru mladých Chotěboř

FARNOST ŽĎÁR NAD SÁZAVOU I.

Obvyklý pořad nedělních bohoslužeb: 7:30, 10:30 a 18:00

Návštěvy nemocných: Druhý týden v měsíci ve čtvrtek a v pátek a dle potřeby

Kontaktní adresa:

P. Tomáš Holý, Fara u sv. Prokopa, Tvrz 12, 591 01 Žďár nad Sázavou 1

Telefon: 566 625 943

Běžné návštěvní hodiny: Středa 10:00 – 12:00, odpoledne 16:00 – 18:00

VÁNOČNÍ PROGRAM VE FARNOSTI ŽĎÁR N. S. II PŘI KOSTELE NANEBEVZETÍ PANNY MARIE A SVATÉHO MIKULÁŠE

Svatá zpověď:

- Neděle 18. prosince: 8:00 – 9:00 a 14:00 – 16:00.
- V průběhu týdne před Vánocemi: vždy hodinu přede mší svatou.
- V ostatní dobu: vždy půl hodiny přede mší svatou.

Mše svaté o Vánocích:

- Sobota 24. prosince – Štědrý den:
vigilie Narození Páně (tzv. „půlnoční“) ve 21:00 – zpívá smíšený sbor FONS.
- Neděle 25. prosince – Narození Páně:
mše svatá v 9:05 – zpívá velký farní sbor.
- Pondělí 26. prosince – sv. Štěpána:
mše svatá v 9:05.
- Úterý 27. prosince – sv. Jana:
mše svatá v 17:15.
- Středa 28. prosince – sv. Mladýtek:
mše svatá v 17:15.

- Pátek 30. prosince – svaté Rodiny: mše svatá v 17:15.
- Sobota 31. prosince – sv. Silvestra:
 - v 17:15 ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie,
 - ve 23:00 mše svatá na poděkování a s prosbou o Boží pomoc do nového roku v poutním kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře.
- Neděle 1. ledna 2006 – Matky Bož Panny Marie: 9:05.
- Neděle 8. ledna – Křtu Páně: 9:05 – pastorální mši Ignáce Reimanna zpívá chrámový sbor od sv. Prokopa.

DOPROVODNÝ PROGRAM

24. prosince ve 21:00

Vigilie Narození Páně

Při „půlnoční“ mši svatě zpívá smíšený pěvecký sbor FONS.

25. prosince v 9:05

Narození Páně

Při mši svatě zpívá velký farní sbor.

27. prosince v 17:15

Žehnání svatojánského vína

Na svátek sv. Jana proběhne v úterý při mši svatě žehnání „svatojánského“ vína.

28. prosince

Tradiční vánoční pouť

Na svátek sv. Mláďátek ve středu 28. prosince se vydáme již potřetí na farní vánoční pouť. V předchozích letech jsme navštívili Třešť, Jihlavu, Velké Meziříčí a Třebíč. Letos připravujeme pouť do Tišnova, respektive Předklášteří. V klášteře Porta coeli (Brána nebes) sester cisterciáček bude modlitba u jesliček, prohlídka kostela Nanebevzetí Panny Marie, kláštera, křížové chodby, mše svatá v klášterní kapli a krátké pobesedování u čaje s matkou představenou. Potom bude prohlídka cukrárny... Cestou budou ještě dvě zastávky: Prohlédneme si stavbu nového kostela Božího milosrdenství ve Slavkovicích a pak vylezeme na karasínskou rozhlednu. Zvu zvláště rodiny s dětmi a mládež! Odjezd autobusu od kláštera v 8:00, návrat kolem 18:00. Přihlašovat se můžete v kostele nebo u otce Vladimíra.

8. ledna v 9:05

Křtu Páně

Pastorální mši Ignáce Reimanna zpívá chrámový sbor od sv. Prokopa.

FARNOST ŽĎÁR NAD SÁZAVOU II.

Obvyklý pořad nedělní bohoslužby: Mše svatá vždy v 9:05.

Farář: P. Vladimír Vojtěch Záleský.

Kontaktní adresa a služby nemocným:

Římskokatolický farní úřad, Klášter 2, 591 02 Žďár nad Sázavou 2.

Telefon: 566 625 190.

Mobil: 607 736 851.

E-mail: zalesky@biskupstvi.cz

Návštěvy nemocných jsou každý první pátek v měsíci a na požádání.

DÁ-LI PÁN BŮH, RÁDI BYCHOM V ROCE 2006 V KLÁŠTERSKÉ FARNOSTI (ŽĎÁR N. S. II) USKUTEČNILI:

Víkend pro děti a mládež

Od 3. do 5. února 2006 plánujeme společný zimní pobyt dětí a mládeže.

Svátost nemocných

Bude společně udělována v den památky Panny Marie Lurdské na Světový den nemocných v sobotu 11. února při večerní mši svaté v 17:15 hodin v klášteře.

Biblické hodiny

Již druhým rokem se scházíme v křížové chodbě klášterské fary k modlitbě a studiu Písma. Biblická hodina je každou poslední sobotu v měsíci (kromě prosince, července a srpna) v 19:00 hodin. Přijít může každý.

Druhý přednáškový cyklus „Kláster v běhu dějin“

Probíhat bude ve třech po sobě jdoucích postních nedělích a jeho obsahem budou odborné kapitoly z historie žďárského kláštera. První přednáška bude v neděli 5. března 2006 v 16:00 hodin v křížové chodbě. Jako hosté byli pozváni mimo jiné i prof. Dr. Mojmír Horyna a doc. PhDr. Ing. Jan Royt.

Diecézní pouť skautů

Když se uskutečnila „svatojiřská“ pouť před 15 lety poprvé, naplnilo se nádvoří rajhradského kláštera vlčaty, světluškami, skauty a skautkami, rovery, rangers i dospělými činovníky ze všech koutů diecéze. Od té doby je již pouť ke svatému Jiří, patronu skautů, živou tradicí. Poutě se zatím střídala na těchto místech: Rajhrad (12×), Vranov u Brna (2×) a Předklášteří (1×). V roce 2006 se poprvé uskuteční v areálu žďárského kláštera – v sobotu 22. dubna.

P. Elias Vella potřetí ve Žďáře nad Sázavou

Návštěva tohoto autora duchovních cvičení, exorcisty, profesora teologie a především radostného a laskavého řeholního kněze se uskuteční ve dnech 8. a 9. května 2006. V pondělí 8. května bude mít přednášku pro veřejnost ve Žďáře nad Sázavou, v úterý dopoledne bude přednášet kněžím brněnské diecéze. V úterý odpoledne bude slavit mši svatou s rekolekční promluvou. Jako vždy bude i prostor pro osobní setkání nebo svatou zpověď.

Hlavní pouť na Zelené hoře

Hlavní pouť ke sv. Janu Nepomuckému bude na Zelené hoře v neděli 14. května 2006.

VIII. diecézní expedice mládež „Turecko 2006“

Fotografie z loňské expedice v Rumunsku.

Dá-li Pán, uskuteční se v létě 2006 v pořadí již 8. expedice pro mládež brněnské diecéze, která bude tentokrát směřovat do Turecka. Proč právě tam? Jednak proto, že ať se nám to líbí nebo ne, Turecko žádá o vstup do EU a my o této zemi mnoho nevíme. Současně proto, že právě tam je naplánována jedna z prvních cest Svatého Otce Benedikta XVI.

Po krátkém programu v Řecku se koráb značky Scania přesune na černomořské pobřeží, kde

účastníci prožijí první třídenní vandr do hor. Další program v divokém terénu tureckých hor je naplánován v blízkosti slaného jezera Van. Zpět se budeme vracet Anatolií a Kapadocií. Na středomořském pobřeží se vyhneme turistickým letoviskům a raději navštívíme rodiště svatého Pavla a některá biblická a posvátná místa. Zpět bychom chtěli jet přes Srbsko a transit spojit s návštěvou české vesnice Bela Cerkva. Odjezd z Brna – tradičně od katedrály – je naplánován na neděli 16. července 2006 a návrat na 4. srpna. Cena, ve které jsou zahrnuty doprava, trajekty a celá strava, se bude pohybovat kolem 8 000 Kč. Přihlašovat se můžete již nyní.

Pout' do Svaté země

Polovina září – každý rok se v tuto dobu vydáváme na farní pout'. V roce 2003 jsme byli v polské Czeštochowe, o rok později v Římě a letos v Lurdech. Již nyní připravujeme příští farní pout' do Svaté země. Jednáme se slovenskou cestovní kancelář a vymýšlíme vhodný termín a program. Rádi bychom uskutečnili pout' s rozšířeným programem, to znamená s návštěvou Sinaje. Pout' bude v délce 9 dní a cena se bude pohybovat kolem 18 000 Kč. Do Tel Avivu poletíme se slovenskou leteckou společností z Bratislavy. Přesnější informace se dozvíme během ledna 2006.

OPRAVY V KLÁŠTEŘE

Nejprve bych rád stručně popsal rozsah prací, které byly provedeny v roce 2005:

Začali jsme s náročnými opravami interiéru konventního kostela. Již na jaře jsme odstranili staré líčky a zničené omítky a brzy jsme zjistili, že vymalování kostela bude mnohem složitější, než na první pohled vypadalo...

Bylo rozhodnuto, že kostelu se vrátí podoba, jakou měl chrám po Santiniho úpravách. Hlavní plochy (pasivní) budou vymalovány v barvě „lomená bílá“ a aktivní plochy (římasy, šambrány a žebroví kleneb) v barvě „tráva zelená“. Výjimkou bude jižní boční loď, kde se nevyskytují barokní štuky. Důvod, proč právě jižní lodi zůstala gotická podoba, není úplně jasný. Buď po velkých požárech omítky opadaly, nebo se k úpravám této části již Santini nedostal. Proto bude tato boční loď v jiných barvách (bílá a šedá).

I přes mnohé komplikace se snad podaří do Vánoc obě boční lodi vymalovat. Příčná loď (transept) zabere v budoucnu ještě mnoho práce; prozatím jsme začali pracovat nad varhanami, kde je stav omítek velmi špatný. Je patrné, že do kostela dlouho v minulosti zatékalo. Začátkem listopadu provedla odborná firma odvlhčení zdiva kostela metodou elektroosmózy. Jak je tato metoda účinná, ukáže čas, ale výsledky na jiných místech (například Pražský hrad), se ukazují jako velmi uspokojivé.

Vlastními silami jsme po celý teplý podzim opravovali torzo zdi bývalého východního křídla konventu. Práce to byly velmi náročné, ale muži se statečně a vytrvale vypořádali se všemi problémy. Dnes můžeme chodit kolem zdi, která obklopuje Rajskou zahradu a je celá zrestaurovaná. K portálu v jižní lodi, který jsme letos probourali a po mnoha letech znovu otevřeli, jsme opatřili nové kamenné schody a venkovní dlažbu a nyní se spěchá s novými dubovými dveřmi, aby kostel v zimě nepromrzal.

Pokračují práce na restaurování starého nábytku z dílny Řehoře Thenyho a před Vánoce se nám do zákristie vrátily první díly opraveného nábytku – jejich krásu můžete sami posoudit.

Nelze vynechat také započaté práce na restaurování oltářních pláten – ty jsou již půl roku v ateliéru restaurátorky, prázdná místa na oltářích vystřídaly krásné výtvarné práce paní Starkové a jejích pomocnic. Možná se to nezdá, ale když spočítáme všechny brigádníky, včetně žen, které musí pracně znovu a znovu uklízet, vystřídalo se letos na brigádách přes 90 lidí!!! Kromě našich farníků to byli i

pomocníci z prokopské farnosti. Všem jim za to upřímně děkuji a vyprošuji od laskavého Spasitele, aby jejich velkorysost bohatě odměnil.

Mše svatá za všechny naše pomocníky a dobrodince bude v neděli 8. ledna 2006.

Současně jsme po celý rok opravovali kapli Nejsvětější Trojice v České Mezi:

Při příležitosti 100 roků od postavení jsme se pustili do celkové generální opravy (nová okna, dveře, podlahy s dlažbou, omítky, nátěry, měděná střecha, elektroinstalace).

Práce byly letos financovány z těchto prostředků:

Především jsme získali dotaci z rozpočtu státu ve výši 4 miliony Kč. Některé z těchto prostředků můžeme převést do příštího roku. Z Ministerstva kultury jsme dostali dotaci na restaurování nábytku ve výši 495 000 Kč. Od Města Žďár nad Sázavou jsme dostali dar 200 000 Kč. Obec Velká Losenice věnovala dar na opravy kaple v České Mezi 50 000 Kč. Kromě toho nám poskytl tato obec praktickou pomoc při úpravách terénu, zavedení elektřiny a podobně.

Kolem 250 000 Kč platila farnost a především jsme se podíleli vlastní prací (například škrábání omítek, opravy na Babíně, oprava zdi, vaření řemeslníkům).

Plánované opravy kostela Nanebevzetí Panny Marie na rok 2006:

Práce v příštím roce jsou odvislé od finančních prostředků, které se nám podaří získat. Určitě bychom si přáli, aby pokračovaly práce, které byly již započaty, například restaurování umělých mramorů na šesti bočních oltářích, restaurování nábytku ze zákristie a podobně. Pokud bychom získali větší finanční dotaci, pochopitelně bychom rádi pokračovali v opravách interiéru kostela. Netroufám si odhadovat, zda je v našich silách vymalovat již hlavní loď chrámu během roku 2006. Může to být naše zbožné přání... Vystávají však i nové potřebné investice – výměna krytiny nad zákristií a na faře, kde je stále starý eternit a na několika místech zatéká. Chtěli bychom také zpřístupnit dvě místnosti z původního kláštera, které zůstaly zazděné a přímo se nabízí k moudrému využití, například na farní depožitář, který bychom snad mohli vznešeně nazvat farní expozicí.

Tolik ve stručnosti: Pánu Bohu poručeno. Omnia ad maiorem Dei gloriam!

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2005

30. května 2005, konventní – farní kostel Nanebevzetí Panny Marie

Žehnání mozaikového cyklu k poctě svaté Zdislavy, její matky paní Sibylly a ostatních členů zakladatelských rodů žďárského kláštera

V pondělí 30. května 2005 jsme odpoledne uvítali brněnského diecézního biskupa mons. Vojtěcha Cikrleho, královéhradeckého biskupa mons. Dominika Duku OP, exprovinciála dominikánů a vicepostulátora kanonizačního procesu svaté Zdislavy ThDr. et PhDr. Ambrože Svatoše OP, akademického malíře Jaroslava Šerých s chotí, výtvarníka Františka Tesaře a další hosty na velké slavnosti.

Při mši svaté náš otec biskup posvětil mozaikový cyklus, autorské dílo mistra Jaroslava Šerých, provedené v mozaice výtvarníkem Františkem Tesařem. Soubor mozaik je umístěn v severní lodi konventního kostela Nanebevzetí Panny Marie jako dar umělce a Společnosti Cisterciána Sarensis. Je to obrazový zápis zakladatelské historie kláštera v kostce a jeho smyslem je pozvat přítomné k lepšímu poznání historie žďárského kláštera a cisterciáckého

opatství a také doprovodit věřícího k modlitbě u hrobu paní Sibylly, matky svaté Zdislavy v severní závěrové kapli kostela.

Cyklus mozaik byl zakončen a instalován v roce desátého výročí kanonizace paní Zdislavy Svatým Otcem Janem Pavlem II., aby tato patronka rodin a její matka mohly být ve Žďáře viditelnou připomínkou skutečnosti, že první moravská svatá pochází z nedalekého Křižanova a že se můžeme ucházet o její přízeň a pomoc našim rodinám v bezprostřední přítomnosti její matky a sestry.

Vstupní mozaika Stromu života pak naznačuje, jakým základním požehnáním je pro člověka milost rodinného společenství i skutečnost, že byl stvořen k věčnému životu a zaštipen v Krista; proto také má severní kaple být později upravena na kapli s křtitelnicí, aby rodová společenství zakladatelů kláštera stála i s rodinou svaté Zdislavy jako dávní, a přece přítomní svědkové zrození člověka do náruče Boží lásky.

Ke svatořečení blahoslavených Paní Zdislavy a kněze Jana Sarkandra

došlo před 10 roky, v neděli 21. května 1995 v Olomouci papežem Janem Pavlem II. Svatořečení Jana Sarkandra označili tehdy někteří odloučení křesťané naprosto bezdůvodně za překážku ekumenických snah. Kněz Jan Sarkander podlehl následkům mučení 17. března 1620 a jeho hrob v kostele Panny Marie na Předhradí v Olomouci se brzy stal poutním místem. Roku 1860 byl blahorečen v Římě papežem Piem IX.; v roce 1993 rozhodl papež Jan Pavel II. o jeho zápisu do seznamu svatých. Jeho pozůstatky byly uloženy v olomouckém dómě svatého Václava a v kostele svatého Michala; z katedrály ale ostatky někdo ukradl po kanonizaci.

K paní Zdislavě máme zvláštní vztah: Je první moravskou svatou a nadto pochází z blízkého Křižanova. Její matka paní Sibyla a sestra Eufémie jsou pochovány v konventním kostele žďárského kláštera, protože patřily k zakladatelským rodům. Zdislava se narodila kolem roku 1220, zemřela roku 1252 a byla blahorečena papežem Piem X. roku 1907. Její ostatky odpočívají v kryptě dominikánského poutního kostela svatého Vavřince v Jablonném, který byl k její počtě přestavěn v 18. století v barokním slohu. Ochráňkyně chudých a patronko rodin, oroduj za nás!

Léto 2005

Primice žďárských novokněží

Motto z oznámení novokněže Libora:

„Jak se máš uplatnit? Staň se tím, kým v hloubi svého srdce jsi... Otevřou se ti brány dětství pro úžas lásky.“ Bratr Roger Schutz, Taizé

Léto 2005 bylo ve znamení nebývalé radosti pro obě farnosti Žďáru nad Sázavou:

V plzeňské katedrále svatého Bartoloměje přijal 11. června z rukou plzeňského biskupa mons. Františka Radovského kněžské svěcení klášterský žďárský farník Mgr. **Libor Buček**. Primiční mši svatou sloužil 12. června v konventním kostele Nanebevzetí Panny Marie a 19. června ve svém působišti v Domažlicích. P. Libor se narodil v lednu 1978 v Novém Městě na Moravě, studoval bohosloví v Litoměřicích, Olomouci a na

Teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde byl promován v červnu roku 2004. Od května 2000 přestoupil již jako bohoslovec do plzeňské diecéze. Na západě Čech také pracoval v sociální sféře i v pastorační praxi.

V brněnské katedrále svatých Petra a Pavla přijal 25. června z rukou brněnského biskupa mons. Vojtěcha Cikrleho kněžské svěcení klášterský žďárský farník Mgr. **Pavel Lacina**. Primiční mši svatou sloužil 26. června ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie. Druhou primici sloužil ve svém jáhenském působišti v Dolních Bojanovicích. Pavel se narodil v březnu 1978 v Novém Městě na Moravě. Otec

primicianta Vladimír také působí v duchovní správě od roku 2000 jako trvalý jáhen žďárské klášterské farnosti. P. Pavel po maturitě roku 1996 na žďárském gymnáziu studoval bohosloví v Litoměřicích a od roku 1997 na Teologické fakultě Palackého univerzity v Olomouci, kde promoval v roce 2004. Jako jáhen působil v pastorační praxi od roku 2002 v kněžském semináři, ve farnosti Blansko a v Dolních Bojanovicích. Na své první kaplanské místo nastoupil ve farnosti Hodonín.

Také novokněz Mgr. **Pavel Lazárek** je spjat se Žďárem nad Sázavou, kde působil v obou farnostech v letech 2004 až 2005 jako jáhen. Narodil se v listopadu 1977 ve Znojmě, roku 1996 odmaturoval na gymnáziu v Dačicích, v litoměřickém konviktu prodělal formaci v letech 1996 až 1997, od roku 1997 do roku 2000 studoval na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci, v letech 2000 až 2003 pak na Lateránské univerzitě v Římě; v červnu 2003 přijal jáhenské

svěcení, pak působil v letech 2003 – 2004 jako jáhen při brněnské katedrále a novoknězem se stal tamtéž 25. června 2005. Po primici ve Znojmě sloužil druhou primiční mši svatou 2. července ve žďárském farním kostele svatého Prokopa.

Pastorační asistent, jáhen **Michael Mareš**, který také působil v klášterské žďárské farnosti v letech 2003 až 2004, byl vysvěcen na kněze stejně jako P. Pavel Lacina a P. Pavel Lazárek dne 25. června v katedrále svatých Petra a Pavla. Primiční mši svatou sloužil téhož dne odpoledne u svatého Jakuba ve své domovské brněnské farnosti.

Všem novokněžím vyprošujeme do jejich kněžské služby hojnost Božího požehnání a darů Ducha svatého.

„Ať se každý na nás dívá jako na Kristovy služebníky a správce Božích tajemství. A když tedy někdo něco spravuje, požaduje se od něho, aby na něj bylo spolehnutí.“

Sv. Pavel, apoštol, v 1. listu Korintským

„Kněz dostává od Krista dobra potřebná pro spásu, aby je náležitým způsobem rozděloval těm, ke kterým byl poslán. Tato dobra jsou určena nám všem, ale Kristus ustanovil, aby to byl kněz, kdo je bude spravovat. Zadarmo jsme dostali, hojně rozdávajme; nebraňme tomu, aby se milost dostala ke všem.“

Podle Jana Pavla II. v knize Dar a tajemství

Červenec 2005

Plenární sněm Katolické církve v ČR

Plenární sněm Katolické církve ČR skončil v červenci 2005 na Velehradě. Osmiletý proces byl zahájen Českou biskupskou konferencí v červenci 1997 a první plenární zasedání proběhlo v roce 2003. Výsledkem druhého zasedání sněmu v červenci 2005 je dokument *Život a poslání křesťanů v církvi a ve světě*. Závěrečný dokument má ještě prodělat fázi ratifikace ve Vatikánu a má jako závazný sloužit pro uplatnění v konkrétních podmínkách pastorace jednotlivých diecézí.

Prázdniny 2005

Malé ohlédnutí za prázdninovými pobyty pro děti

„Vojtěchov 2005“

Jak to viděli sami účastníci, aneb zápisky z „táborového deníku“:

Kohy: „Dnes jsme se učili, jak se pluje na kanoi. Při závodě jsem byl kormidelník a Verča byla háček.“

O. Vladimír: „Někdo nám běhá po louce v černých kopačkách – zůstávají černé čáry.“

Výrok dne: Při hodnocení výpravy se unavený vedoucí ukecl:

„Při dnešní noci pod širákem jsme zjistili, jak má někdo věci pěkně srovnané a naopak někdo *měl boty u jedné hlavy a batoh u druhé hlavy*.“

Verča a spol.: „Dnešní hra se nám moc líbila, ale docela nám vadí, že skupinka „píp“ neumí prohrávat...“

Páša, Anežka a spol.: „Možná, že neumíme prohrávat, ale zato Vás máme mooc rádi!“

Nepodepsáno: „Vypadá to, že dnes bude zase přšet...“ a skutečně – přselo! Nevadí – tábor byl výborný, protože byli výborní všichni účastníci.

15. – 21. srpna 2005, Kolín nad Rýnem

Světový den mládeže

Světový den mládeže 15. – 21. srpna 2005 v německém Kolíně nad Rýnem proběhl za účasti statisíců mladých lidí ve znamení setkání duchovního světa zesnulého Svatého otce a jeho nástupce Benedikta XVI. Proto také byl výrazně orientován kristocentrickým heslem „přišli jsme se mu poklonit“. Benedikt XVI. hovořil na téma víry: „Vím, že vy mladí lidé chcete dělat velké věci, že se chcete zasadit o to, aby svět byl lepší. Ukažte to lidem, ukažte to světu, který právě čeká na toto svědectví učedníků Ježíše Krista...“ Od biskupů požaduje, aby se církev otevřela budoucnosti: „Mladí lidé totiž nechtějí církev, která se vydává za omlazenou nepřirozeně, ale církev, která je mladá duchem, církev, kterou Kristus nechává rozjasnit dalším lidem...“

Shodou zvláštních okolností sdílela česká poutnická výprava kostel svaté Anežky Římské poblíž kolínského dómu společně s delegací komunity z Taizé. Večer 16. srpna proto zde prožili společně modlitby za zavražděného Rogera Schutze, oblíbeného převora. Ve čtvrtek 18. srpna se účastníci setkali se Svatým otcem při jeho příjezdu a v katedrále; papež také hovořil 19. srpna se zástupci muslimů a židů a navštívil kolínskou synagogu, nejstarší severně od Alp. (Židé žijí v Kolíně již od roku 321 po Kristu a nyní patří ke kolínské obci asi 5 000 členů.) V pátek večer na mnoha místech Kolína, Bonnu a Düsseldorfu probíhaly pobožnosti křížové cesty, v sobotu ráno v českém centru celeburoval pro asi 3 500 našich poutníků mši svatou arcibiskup a primas pražský Miroslav kardinál Vlk a večer jsme i doma u televizorů mohli být účastni sobotní vigilie s papežem na pláni Marienfeldu za Kolínem nad Rýnem. Mnozí účastníci ze 197 národů zde pak zůstali až do nedělní pontifikální mše svaté a závěrečné modlitby Anděl Páně, po které vyhlásil za místo dalšího setkání Svatý otec australské Sydney v roce 2008.

Poprvé byli mladí lidé pozváni na takové setkání Janem Pavlem II. na rok 1985 do Říma. Tentýž papež ještě před smrtí připravil pro kolínské setkání mládeže na srpen 2005 poselství, přečtené jeho nástupcem. Uvádíme z něj: „Klanějte se jedinému pravému Bohu, nevěřte lživým iluzím a pomíjivým lákadlům, které nezdědka zanechávají tragické duchovní prázdno. Odmítejte vábení peněz, konzumu a lstivého násilí. Potkáme-li Krista a přijmeme-li jeho evangelium, změní se náš život a jsme jakoby puzeni k tomu, abychom vlastní zkušenost sdělili ostatním. Církev potřebuje právě svědky nové evangelizace, muže a ženy, jejichž život je proměněn setkáním s Ježíšem; muže a ženy, schopné předat tuto zkušenost druhým. Hledáte něco, co dá smysl vašemu bytí? Obraťte se na Krista a nebudete zklamáni. Udělují Vám všem požehnání.“ (Datováno 6. 8. 2004)

4. srpna 2005, farní kostel Nanebevzetí Panny Marie

Návštěva otce kardinála Tomáše Špidlíka

J. E. kardinál prof. Tomáš Špidlík, S. J. poctil na pozvání *Evropské akademie pro demokracii* svou přítomností dne 4. srpna 2005 Žďár nad Sázavou. V konventním, nyní farním kostele Nanebevzetí Panny Marie žďárského kláštera sloužil za přítomnosti dalších koncelebrantů mši svatou, pronesl kázání a po mši svaté následovala přednáška, zaměřená na aspekty východní křesťanské spirituality.

V kontextu s učením byzantského mystika 11. století, Simeona Nového, teologa a jeho následovníků, podle kterého je cílem kontemplativního života dosáhnout stavu, ve kterém se nadpřirozeno stává vědomým, pocíťovaným, žitým

a zakoušeným stavem, navazuje kardinál Špidlík a říká: „Je možné dobře rozumět tomu, co často říkají ruští autoři: náboženství je záležitostí srdce a citu. Teofán povahu těchto srdečních citů výslovně upřesňuje: jsou spirituální a zakládají se na sourodosti duše a Boha. Jelikož se jedná o srdeční pocity spirituální, jsou vzbuzovány přítomností Ducha svatého. Na rozdíl od rozumu, který je diskurzivní schopností, je spirituální cítění poznáním intuitivním a spontánním. Tyto „teoretické pocity“, jak je Teofán nazývá, nám dávají poznat hodnoty života. Tím však nemá v úmyslu znevažovat lidský rozum. Naopak. Velmi dobře si uvědomuje, jak dispozice srdce a jeho činnost, tedy city, závisí od našeho plně svobodného a uvědomělého života, který je však závislý na předchozí činnosti rozumu a především svobodné vůle. S velkým přesvědčením proto trvá na jednotě rozumu, vůle a srdce. Souhrnně to můžeme vyjádřit takto: srdce určuje úplnou a integrální dispozici člověka. Ta se rodí z přítomnosti Ducha svatého skrze milost a zároveň (skrze) naši spolupráci z jednotlivých úkonů rozumu a vůle. I tyto jednotlivé úkony jsou pod vlivem úplné a stabilní dispozice srdce.“

Teologické učení o srdci je dominantní ve spiritualitě křesťanského Východu a pozoruhodně zaujalo zejména v interpretaci kardinála Tomáše Špidlíka jako výrazný živý impulz na cestě nejen ekumenického, ale obecného porozumění s ohledem na budoucnost a rozvoj křesťanských kultur. (Podle prof. dr. Karla Skalického.)

Rozsáhlé dílo kardinálovo obsahuje mnoho velmi žádaných a ceněných svazků, které k nám byly různými cestami doručovány již za komunistického režimu. Patří mezi ně především *Prameny světa*, *Po Tvých cestách*, *Klíč k neznámému* a další, které v edici Křesťanské akademie byly obětavě vydávány v češtině a nyní

postupně vycházejí v reedicích. K nim přistupuje rozsáhlá a závažná trilogie *Spiritualita křesťanského východu*, kniha o eucharistii, memoáry *Duše poutníka*, *K vyšším věcem jsem se narodil...* a desítky dalších titulů, například pohádek a bajek pro děti, průvodce duchovními cvičeními svatého Ignáce a jiné. Zajímavým způsobem k nám může promluvit třeba kapitola o střelné modlitbě jedné z knih citované trilogie. Zabývá se do hloubky modlitbou „Pane, smiluj se“ a my můžeme mít radost, že onu modlitbu recitujeme a zpíváme v nejstarším hymnu „Hospodine, pomiluj ny“, připisovaném původně svatému Vojtěchu, nyní snad již cyrilometodějské tradici – a nejen to: Otevřeme-li Kroniku kláštera žďárského, můžeme z jejích závěrečných stránek recitovat s autorem Jindřichem Řezbářem jeho životní vyznání, které je založeno právě na zmíněné modlitbě. Pomocí modlitby – dialogu s Bohem – tak prochází spiritualita našimi dějinami a váže se stále znova a znova k novým životním zkušenostem jednotlivců a celých kultur v dané době. Duch tvoří stále znova, zpřítomňuje Boží milost.

Otcí kardinálovi prof. Tomáši Špidlíkovi, S.J. děkoval potleskem zaplněný kostel za chvíle jeho plnovýznamové návštěvy našeho kostela a města; děkujeme také zástupcům *Evropské akademie pro demokracii*, místopředsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Ing. Janu Kasalovi (moderoval i besedu po přednášce) a panu Jaroslavu Hulákovvi za zprostředkování a organizační zajištění celé návštěvy.

Biografická poznámka: J. E. prof. ThDr. Tomáš kardinál Špidlík je český římskokatolický kněz, teolog, jezuita a kardinál. Narodil se 17. prosince 1919 v nedalekých Boskovicích, kde absolvoval základní školu a gymnázium. Roku 1938 začal studovat na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně latinu a českou literaturu, po uzavření vysokých škol nacisty vstoupil v září 1940 do jezuitského noviciátu v Benešově a ve studiích, přerušovaných nucenými pracemi, pokračoval v letech 1942 – 1945 na Velehradě. Po studiích jako prefekt velehradského gymnázia vyučoval češtinu a ruštinu, ale již roku 1946 byl poslán na další studia do holandského jezuitského učiliště v Maastrichtu, kde také roku 1949 v srpnu přijal kněžské svěcení. Ve studiích pokračoval ve Florencii, poté v letech 1951 – 1953 na Papežském institutu v Římě, po absolvování je určen k pedagogické a vědecké práci, přednáší na prestižních univerzitách po celém světě a v letech 1951 – 1989 je také spirituálem Papežské koleje svatého Jana Nepomuckého v Římě. Na vlnách Vatikánského rozhlasu se jeho pravidelné promluvy stávají věhlasnými a jsou překládány do mnoha světových jazyků. Je držitelem mnoha cen, čestných občanství a doktorátů, roku 1995 jako exercitátor přednáší papeži Janu Pavlovi II. a římské kúrii. Kardinálem ho Svatý otec jmenoval v říjnu 2003. Kardinálské kolegium ho zvolilo k promluvě před volbou nového papeže roku 2005. Otec Špidlík, S.J. nadále přednáší na pozvání světových univerzit a podobně a vědecky pracuje v Centro Ezio Aletti v Římě a jeho pobočce v Olomouci. Jeho spisy vydávají zejména nakladatelství Refugium Velehrad-Roma a Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří ve spolupráci s Křesťanskou akademií a Centrem Aletti.

3. září 2005, areál zámku ve Žďáře nad Sázavou 2

Diecézní pouť rodin a farností

Diecézní pouť rodin a farností ve Žďáru nad Sázavou se konala v sobotu 3. září od 9:00 hodin s programem: zpívání pro děti, svědectví rodin, od 10:00 sloužil pontifikální mši svatou na 1. zámeckém nádvoří náš biskup mons. Vojtěch Cikrle, následoval bohatý program v prostorách kláštera na jednotlivých nádvořích. V programu vystoupily i folkové skupiny,

konalo se loutkové divadlo, krátké přednášky pro rodiče a mládež, soutěže, výtvarné dílny i pohádková zahrada a prohlídka muzea. Celý den až do závěrečné modlitby a požehnání si mohly rodiny prohlédnout areál kláštera i Zelené hory zdarma.

Otec biskup a pastorační komise biskupství rozhodla o konání poutí rodin také v příštím roce – tedy v sobotu 2. září 2006. Ve stejný den se bude opět konat také „klášterní noc“ s duchovním a kulturním programem.

Rok 2005

Rok eucharistie

Rok zvlášt' zvýrazněné úcty ke svátostnému Kristu zakončil Svätý otec Benedikt XVI. zvláštní biskupskou synodou v říjnu 2005. Jeden z přítomných biskupů mimo jiné navrhl, aby dalším rokem navazujícím byl Rok smírného pokání.

Jako trvalou připomínku, že *Kristus je stále s námi*, připravujeme vydání sborníku k tématu eucharistické úcty. Připomínáme taky, že již roku 1932 se ve Žďáře uskutečnil třídní „Eucharistický sjezd na Žďárských horách“ ve dnech 14. – 16. května, gradující průvodem na svatojanskou Zelenou horu, kde byla sloužena mše svatá a konáno závěrečné požehnání. **Ke zmíněnému sjezdu z roku 1932 pak přinášíme obrázek zvětšeniny odznaku s monstrancí**, který si na památku odnášeli jeho účastníci. Možná, že se v rodinách najdou další zajímavosti, které by stály za zveřejnění. Když nám je zapůjčíte k o fotografování, budeme rádi.

V průběhu **Roku eucharistie** začaly vycházet tematicky orientované knihy. K nejlepší a přitom formátem nejmenším patří dvě publikace, zasluhující naši pozornost:

První s prostým názvem „*O eucharistii*“ od karmelitána *P. Vojtěcha Kodeta* přináší ve čtyřiceti kapitolkách krátká zamyšlení. „Podezřívám“ v dobrém smyslu tohoto slova autora, že onou čtyřicítkou také chce naznačit sounáležitost s Kristem na (dnešní) poušti při Jeho pokoušení lhotejnými a drzými lidmi tohoto světa.

Druhou knihu napsal pod názvem „*Eucharistie – lék nesmrtelnosti*“ otec kardinál prof *Tomáš Špidlík*. K osmi kapitolám na 90 stránkách není co dodat, snad jenom to, že koho texty zaujmou, určitě bude hledat i další. Potom doporučujeme také nedávno vydaný výběr kardinálových esejů „*Slyšet Boha v ranním vánku*“ a jeho spisky „*Jak očistit srdce?*“ a „*My v Boží Trojici*“.

Knížky se svým obsahem doplňují a vzhledem k jejich kapesnímu formátu i ceně se mohou stát užitečným průvodcem našich putování za Kristem.

VÁNOČNÍ ROZJÍMAVÉ TEXTY PRO POTĚCHU DUŠE

*Vybíráme ukázky z příběhů od Phila Bosmanse z knížky **Mám tě rád** vydané v nakladatelství Ave, Olomouc 1992.*

Vy dospělí,

poslouchejte jednu děti!

Už jste se dost naposlouchali expertů a funkcionářů,
ředitelů a generálů.

Už jste dost dlouho spoléhali na majetek, moc,
blahobyt a zbraně.

Ale všechno uvidíte v jiném světle,

když se zadíváte na děti,

protože dítě dovede to,

co vy jste už dávno zapomněli:

žasnout nad vším, co žije.

Vy dospělí,

podívejte se na svět očima dítěte

a uvidíte ho najednou docela jinak.

Přijměte sen dítěte

o ztraceném ráji.

Osvojte si smích dítěte

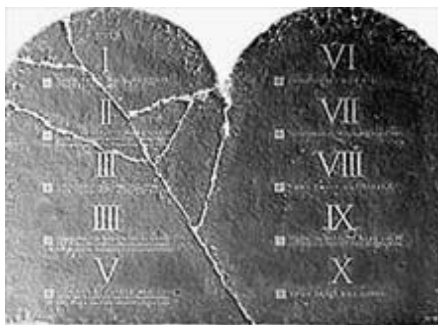
a jeho radost z malých věcí.

Mějte srdce dítěte,

abyste uvěřili v lásku člověka k člověku.

(Phil Bosmans, narozený r. 1922, je flámský řádový kněz. Bývá nazýván „moderním Františkem“ a jeho knihy si našly cestu k milionům potěšených čtenářů.)

VÁNOČNÍ DES ATERO

Podle jednoho německého farního listu

- 1. Mysli na nebe. Počítej s ním – a ono se ti otevře!*
- 2. Bůh se stal člověkem pro každého z nás. Každého miluje osobně a jedinečně – hluboce tomu věř.*
- 3. Neboj se. Vyžeň z hlavy každou úzkost. Na svět přišel Ten, který je s tebou ve všech poníženích, pádech a zraněních.*
- 4. Buď pozorný nejen k dětem. Kolem tebe jsou lidé staří, dospívající, oškliví a hezcí, lidsky nepřítelští i srdeční. Buď k nim vlídný. Bůh je opravdu přítomen v každém člověku.*
- 5. Když zapaluješ světlo, nezapomeň, že sám máš zářít.*
- 6. Pamatuj, že také ty máš svou hvězdu, která tě vede k domovu. Vytvářej v sobě prostor modlitby, ve kterém přijímáš Boží slovo a jeho vedení. Teprve potom naslouchej vnitřnímu hlasu, svému svědomí.*
- 7. Buď tvůrcem pokoje. To neznamená jen vyhýbat se hádkám, ale také jít vstříc druhým, dávat lidem kolem sebe pravdu a dobro.*
- 8. Přestaň si věci vynucovat. Bůh se stal bezbranným, bezmocným. Pokus se změnit svůj život i okolní svět cestou lásky. Cesta násilí končí ve slepé uličce.*
- 9. Když dáváš, dávej svobodně, bez postranních úmyslů. Dávej z lásky. Tak dává Bůh.*
- 10. Mlč. Neboj se mlčet. ON je tady.*

ZA + PAPEŽEM JANEM PAVLEM II.

Jan Pavel II., vlastním jménem Karol Wojtyła, se narodil 18. května 1920 ve Wadowicích v krakovském vojvodství v rodině vojáka. Studia polonistiky kvůli německé okupaci nedokončil, pracoval jako dělník a vstoupil do tajného církevního semináře. V roce 1946 absolvoval teologickou fakultu Jagellonské univerzity a byl vysvěcen na kněze. Po dalších studiích v Římě se stal farářem u sv. Floriána v Krakově. Dále studoval, stal se doktorem (1951) a docentem (1953) teologie, biskupem a generálním vikářem krakovské arcidiecéze. V letech 1963 – 1978 byl krakovským arcibiskupem. Aktivně se zúčastnil jednání II. vatikánského koncilu (1962 – 1965). V roce 1967 byl jmenován kardinálem a 16. října 1978 zvolen

prvním papežem slovanského a polského původu i prvním papežem neitalského původu po 455 letech od smrti Hadriána VI. v roce 1523. Intronizován byl 22. října 1978. V 58 letech byl nejmladším papežem od volby Pia IX., který byl zvolen ve svých 54 letech roku 1846.

Služebník služebníků Božích a oddaný ctitel Panny Marie přežil těžké zranění po atentátu v květnu 1981. Měl velké sociální citění a nebal se povzbuzovat Evropu k odvratu od komunismu a svět od bezduchého liberalismu a totalitarismu.

Vydal k této životně důležité otázce jasnou odpověď církve: Ve třech sociálních encyklikách prorocké hodnoty speciálně stanovisko církve ke znamení doby: V encyklice *Laborem exercens* píše o primátu lidské práce, která je v srdci sociální otázky, který je zjevný i v nejbohatších zemích, jejichž sociální systémy, založené na primátu kapitálu, jsou v těžké krizi a pochopitelně nedovedou čelit skutečnosti omezování porodnosti, tedy tlaku na rodiny.

V encyklice *Starost církve o sociální rozměr života* se vyslovuje přímo ke strukturám hříchu tohoto světa a trvá na povinnosti mezilidské, mezinárodní a mezistátní, tedy planetární dimenze solidarity; v encyklice *Centesimus annus* varuje před sobeckými strukturami světového trhu, ovládanými zákony džungle, a trvá na celosvětové spolupráci a rozvoji, které jsou jiným jménem pro mír ve světě.

Jeho úsilí vrcholilo zřízením Papežské akademie sociálních věd (2004) a papežskou radu *Iustitia et Pax* požádal roku 2004 o vypracování *Kompendia sociální doktríny Církve*. Důsledně trval na všech elementárních zásadách katolického učení nejen v oblasti mravnosti a odporoval všem zvrhlým tendencím tohoto světa. Na jaře roku 1995 vydal velkou encykliku *Evangelium života*, dosud málo rozjímanou.

Za jeho pontifikátu byl s vazbou na II. vatikánský koncil po mnoha desetiletích vydán roku 1994 v rámci apoštolské konstituce *Fidei depositum* (Poklad víry) roku 1994 revidovaný a doplněný Katechismus katolické Církve – u nás roku 1995. Jednal neúnavně se 700 státníky, přijal 1 350 politických osobností, dohovořil se s nimi jako polyglot většinou západoevropských a slovanských jazyků, ovládal i latinu a řečtinu. Jeho projevy, encykliky, exhortace a další dokumenty obnášejí přes 80 tisíc stran textu; vydal i pět

knih. Za jeho pontifikátu přijelo do Vatikánu přes 400 milionů poutníků. V březnu 2000 vložil do Zdi nářků v Jeruzalémě prosbu o odpuštění za utrpení Židů.

Byl prvním papežem, který navštívil naši zemi, a sice za arcibiskupa Františka kardinála Tomáška v dubnu 1990. V květnu 1995 svatořečil v Olomouci blahoslavenou paní Zdislavu, patronku chudých a rodin, a blahoslaveného kněze a mučedníka Jana Sarkandra. Českou republiku navštívil ještě roku 1997 v Hradci Králové.

Navštívil jednou nebo vícekrát 129 zemí a 620 metropolí a velkoměst; mimo Vatikán tak pobýval 822 dní, procestoval 1 247 milionů kilometrů, pronesl přes 3 000 projevů, svatořečil 482 osob a 1 338 lidí blahořečil, mimo jiné i Matku Terezu, a svatořečil papeže Pia XI. a Jana XXIII. Při 1 160 generálních audiencích osobně přijal bezmála 18 milionů věřících. Jeho pontifikát trval 26 let, 5 měsíců a 16 dní a byl třetí nejdelší v celé historii církve. Rozšířil diplomatické styky Vatikánu z 92 států na 178. Vykonal 104 zahraničních cest a 146 pastoračních cest po Itálii; jako římský biskup navštívil 301 ze 334 římských farností, některé opakovaně. Vstoupil do římské synagogy i do mešity v Damašku. Pozval celý svět k modlitbě k jednomu Bohu do Assisi.

Zemřel v sobotu 2. dubna 2005 ve 21:37 ve věku nedožitých 85 let. „*Zapsal se do dějin jako papež hluboce zakotvený v Bohu a plně žijící pro člověka, jako věrný tradici a zároveň odvážně otevřený pro potřeby doby, pro dialog s lidmi jiných církví a náboženství,*“ tak charakterizoval jeho život olomoucký arcibiskup Jan Grabner.

Eucharistický poutník Jan Pavel II. jakoby položil svůj odkaz do tajemství svátku Krista Krále na závěr církevního roku 2005, kdy také končí jím vyhlášený Rok eucharistie. Jakoby běžel ještě velký kus cesty se svým nástupcem a s námi všemi, jakoby název jeho apoštolského listu k Roku eucharistie byl i trvalou prosbou ke Kristu: „Zůstaň s námi, Pane!“ **R.I.P.**

Podle posledních zpráv pokračuje proces blahořečení + Svatého otce, který zahájil nový papež Benedikt XVI. Zatím postulátor procesu shromažďuje potřebná svědectví, kterých je zatím kolem stovky a všechny materiály. Nelze vůbec říci, kdy proces příprav skončí; množí se zbožná přání po svatořečení Jana Pavla II.

Cesty Svatého otce Jana Pavla II.

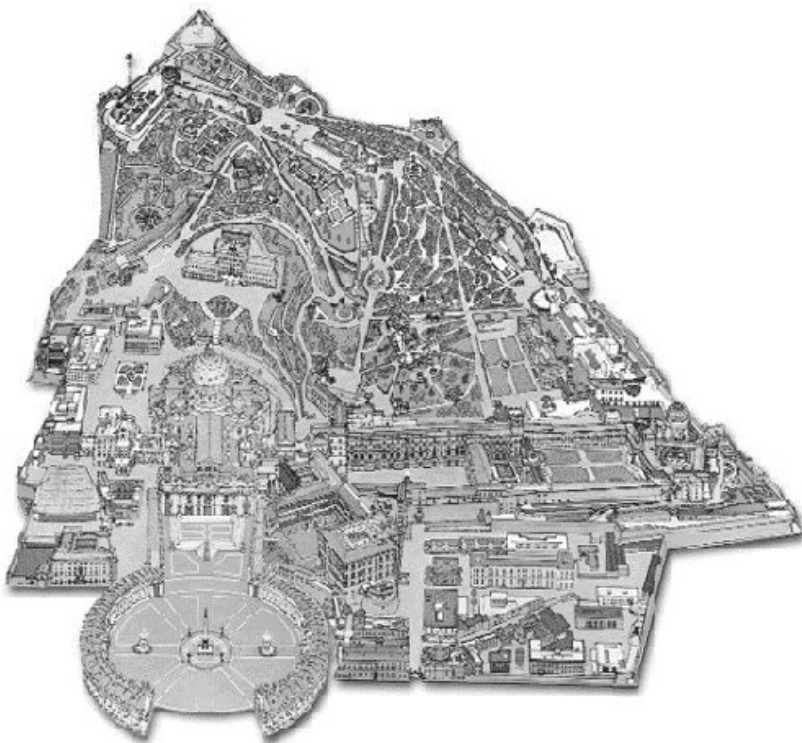
Jako připomínku charismatické osobnosti + Svatého otce otevřel v úterý 23. srpna 2005 po večerní mši svaté v kostele svatého Prokopa velvyslanec ČR u Svatého stolce Pavel Jajtner stejnojmennou putovní výstavu, zapůjčenou z ostravsko-opavské diecéze. Na barevných panelech, umístěných symbolicky pod křížovou cestou, jsme mohli rozjímat papežovy výroky ke stěžejním otázkám dnešní doby a spatřit množství fotozáběrů z jeho poutnických misí po celém světě. Reprodukované fotografie pocházejí z originálů vatikánských sbírek a různých publikací. Za zmínku stojí, že v úvodním slovu pan velvyslanec připomenul spolupráci nově zvoleného papeže Benedikta XVI. ještě ve funkci kardinála-prefekta Kongregace pro nauku víry s papežem Janem Pavlem II. i skutečnost, že jeho smrt byla svědectvím a silným znamením víry pro svět v duchu jeho nástupní řeči roku 1978, kdy jsme slyšeli s celým světem jeho památná slova: *Nebojte se! Nemějte strach! Důvěřujte Kristu a Jeho Matce!*

Součástí vernisáže bylo i promítání dokumentárního filmu o životě Jana Pavla II. a beseda s účastníky Světového dne mládeže v Kolíně nad Rýnem.

Základní informace o Vatikánu

Oficiální název papežského státu zní *Vatikánský městský stát* (Stato della Città del Vaticano). Nalézá se na území Říma, na pravém břehu Tiberu. Stát Vatikán je sídlem Svatého stolce, centra římskokatolické církve, a sídlem papeže, římského biskupa a hlavy katolické církve. K Vatikánu ještě patří několik budov mimo vlastní státní území a letní sídlo papeže Castel Gandolfo. Vatikán má vlastní rozhlas a poštu a vydává deník Osservatore Romano. Církevní dokumenty vydává Římská kurie. Právní postavení Vatikánu vymezují Lateránské dohody mezi Itálií a Svatým stolicí z roku 1929 a konkordát s Italskou republikou z roku 1984. Rozloha Vatikánu je cca 0,44 km² a včetně ostatních extrateritoriálních území činí kolem 70 hektarů (700 000 m²). Přimo na jeho území žije trvale asi 300 osob, držitelé vatikánského pasu je necelých 500 osob, na zajištění chodu státu se podílí kolem 1 400 osob.

Úředními jazyky jsou italština, latina a francouzština, měnou je euro. Státní zřízení je konstituční monarchie v čele s voleným papežem. Praktické řízení církevních, politických a hospodářských záležitostí deleguje papež na Římskou kurií. Vrcholným výkonným orgánem je Státní sekretariát, další agenda převážně církevní přísluší do kompetence devíti kongregací, tří soudů, 11 papežských rad a tří úřadů. Papežská Švýcarská garda plní tradičně funkci pořádkovou a reprezentativní.

K zajímavostem o Vatikánu ještě připojujeme informaci o dvou nadmíru obsažných knihách, které by Vás mohly zajímat: První je z pera doc. Dr. Františka Xavera Halase, bývalého velvyslance ve Vatikánu a nyní docenta Palackého univerzity v Olomouci, a vyšla roku 2004 pod názvem ***Fenomén Vatikán***.

Druhou knihu napsali J. Luxmoore a J. Babiuchová a pod názvem ***Vatikán a rudý prapor*** s podtitulem Studie o vztahu římskokatolické církve a komunistických států vyšla roku 2003.

HABEMUS PAPAM

„Zvěstuji vám velikou radost. Máme papeže: nejjasnějšího a nejtichodnějšího pána, pana Josefa, Svaté církve římské kardinála Ratzingera, který přijal jméno Benedikt XVI.“ – Tato slova starobylé formule vyslovil po konkláve 115 kardinálů, konaném v Sixtínské kapli dne 19. dubna 2005 krátce po 18:00 hodině zástupce doyena kardinálského sboru, chilský kardinál Horte Arturo Medina Estevez.

Vzápětí Svatý otec Benedikt XVI, v pořadí 265. papež Svaté církve římské, udělil z lodžie baziliky svatého Petra tradiční požehnání Urbi et Orbi, městu a světu, za přítomnosti asi půlmilionového zástupu věřících:

„Drazí bratři a sestry, po velkém Janu Pavlu II. zvolili páni kardinálové mě, prostého a pokorného dělníka na vinici Páně. Útěchou mně je skutečnost, že Pán ví, jak zacházet i s nedokonalými nástroji, a především: svěřuji se do vašich modliteb. V radosti ze zmrtvýchvstalého Pána, v důvěře v Jeho stálou pomoc na naší cestě vpřed, Pán nám pomůže a jeho Matka, Nejsvětější Maria, je po našem boku. Děkuji vám.“

Konkláve se na novém papeži shodlo již ve čtvrtém kole hlasování po 26 hodinách a patří k nejkratším v dějinách. Josef Ratzinger patřil k nejbližším dlouholetým spolupracovníkům + Jana Pavla II., který jej již v roce 1981 jmenoval prefektem Kongregace pro nauku víry.

Papežem je po 950 letech od dubna 1055 opět Němec. Tehdy to byl Viktor II. – původem biskup Gebhard z Eichstättu.

Josef Ratzinger se narodil 16. dubna 1927 v bavorském Markt am Inn. Dospívání trávil v Traunsteinu a v posledních měsících války byl povolán k pomocným útvarům. V letech 1946 – 1951 studoval filozofii a teologii na univerzitě v Mnichově a ve Freisingu. Kněžské svěcení přijal 29. června 1951 a v téže roce začal vyučovat při dalším studiu. Roku 1953 obhájil doktorskou práci na téma „Lid a dům Boží v církevním učení svatého Augustina“. Od roku 1957 vyučoval jako univerzitní učitel dogmatiku a fundamentální teologii na několika školách v Německu. Od roku 1962 byl konzultantem II. vatikánského sněmu. Od roku 1969 se stal profesorem dogmatické teologie a historie dogmat na univerzitě v Řezně. Arcibiskupem v Mnichově a Freisingu byl jmenován v květnu 1977 a téhož roku byl Pavlem VI. prohlášen v červnu kardinálem. V listopadu 1981 ho Jan Pavel II. jmenoval prefektem Kongregace pro nauku víry. V listopadu 2002 byl zvolen doyenem kardinálského kolegia. V letech 1986 – 1992 řídil Komisi pro přípravu nového Katechismu katolické církve. Obdržel také několik čestných titulů a funkcí univerzit a ústavů.

Nejnámějším nositelem zvoleného jména Benedikt byl zakladatel nejvýznamnějšího západního řeholního řádu, svatý Benedikt (480 – 543), hlavní patron Evropy. Posledním předchůdcem – papežem jména Benedikt (XV.) byl Giacomo della Chiesa, papež míru v letech 1914 – 1922.

Poslední kázání Josefa kardinála Ratzingera, děkana kardinálského sboru, slyšeli při zahájení konkláve 18. dubna 2005 přítomní jako předzvěst staronové linie:

„Ve víře nemůžeme zůstat dětmi, v nedospělém stavu! A v čem toto „být dětmi ve víře“ spočívá? Odpověď dává svatý Pavel: znamená to „být zmítání a unášení závanem kdejakého učení“. Jak aktuální popis! Mít jasnou víru podle kréda církve se často

označuje za fundamentalismus, zatímco relativismus, totiž nechat se vláčet „sem a tam závanem kdejakého učení“, se jeví jako jediný postoj odpovídající moderní době. Buduje se tak diktatura relativismu, která neuznává nic za definitivní a jejíž poslední mírou je vlastní já a vlastní chtění. My však máme jinou míru: Božského Syna, pravého člověka. On je mírou pravého lidství. Dospělá a zralá víra je vírou hluboce zakořeněnou v přátelství s Kristem. Toto přátelství nás otevírá všemu, co je dobré a dává nám kritérium pro rozlišování mezi pravým a falešným, mezi klamem a pravdou. A právě tato víra – jediné tato víra – buduje jednotu a uskutečňuje se v lásce. Svatý Pavel nám v této souvislosti říká krásná slova – na rozdíl od neustálých peripetií těch, kdo jsou jako děti zmítané vlnami: konat pravdu v lásce, jako základní směrnici křesťanského života. Pravda a láska splývají v Kristu. Nakolik se přiblížíme Kristu, natolik splynou pravda a láska i v našem životě. Láska bez pravdy by byla slepá; pravda bez lásky jako „cimbál zvučící“.“

Po volbě papežem potvrzuje tuto linii církevního učení v poselství 20. dubna 2005, které se stává programovým prohlášením jeho pontifikátu. Je nesené těmito hlavními myšlenkami: neměj strach ze života a z víry, uskutečňuj svoje poslání ve stopách apoštola Petra, hlášeje světu živou přítomnost Krista, II. vatikánský koncil je aktuální svým odkazem, ber ho jako kompas poutnické cesty křesťana, eucharistie je srdcem křesťanského života – stále přicházej ke Kristu, dívej se objektivně i do minulosti a očisťuj svou paměť, abys jednal pravdivě a ekumenicky, nechej zazářit Krista jako Světlo světa i pro své bližní, pokračuj v dialogu při hledání pravého dobra pro člověka a společnost, obračej se k mladým lidem a posiluj jejich naděje, k ochotné službě církvi vzyvej Krista, Pannu Marii, svěťce a svatě a vkládej se k dispozici Bohu jejich prostřednictvím. Celý text přinesl Katolický týdeník č. 18 dne 26. dubna 2005 a pro každého je toto kázání příležitostí, jak rozjímat i o své víře a životě.

Další mnohé texty Svatého otce rozvíjejí toto katechismové programové prohlášení k lepšímu pochopení a je možné je sledovat v Katolickém týdeníku. Tak například v kázání 24. dubna při slavné mši svaté na zahájení pontifikátu řekl mimo jiné tyto zásadní věty:

„Církev je živá, protože Kristus je živý. Jen tam, kde je vidět Bůh, začíná opravdový život; jen tehdy, když se setkáváme v Kristu s živým Bohem,

poznáváme, co je život. Nejsme náhodným a nesmyslným produktem vývoje. Každý z nás je plodem Boží myšlenky, každý z nás je chtěný, každý je milovaný, každý je nutný... V této chvíli se mé vzpomínky vrací ke 22. říjnu 1978, kdy Jan Pavel II. zde na náměstí svatého Petra začal svou službu. Stále mi znějí v uších jeho slova: „Nemějte strach! Otevřete, ba dokořán rozevřete brány Kristu!“ Papež mluvil k mocným a silným tohoto světa, kteří měli strach, že by si Kristus mohl „přisvojit“ něco z jejich moci, kdyby ho nechali vstoupit a kdyby připustili svobodu víry. Ano, něco by jim jistě odebral: vládu korupce, pošlapávání práva, zvlůli. Ale neodebral by nic, co patří ke svobodě člověka, k jeho důstojnosti, k budování spravedlivé společnosti. Papež ovšem tehdy mluvil ke všem lidem, především k mladým. Kdo nechá vstoupit Krista, neztrácí nic, absolutně nic z toho, co činí život svobodným, krásným a velkým. Jen v tomto přátelství se otevírají dokořán brány života, jen v tomto přátelství se skutečně odkryjí velké možnosti lidské bytosti. Pouze v tomto přátelství zakoušíme, co je krásné a co osvobozuje. Nemějte strach z Krista! On nic neodnímá a dává všechno. Kdo se odevzdá Jemu, vrátí se mu to stonásobně. Ano, otevřete, dokořán rozevřete brány Kristu – a najdete pravý život. Amen.“

Krácený text promluvy vyšel v Katolickém týdeníku číslo 19 dne 3. května 2005. – Již 7. května v Lateránské bazilice o slavnosti Nanebevstoupení Páně Benedikt XVI. mimo jiné formuluje: „Svědectví o Kristu dostalo v církvi strukturu, aby bylo uchovááno. Římská katedra je svědectvím o skutečnosti, že Kristus je Pán. Duch svatý je síla Kristova. Katedra Petra je symbolem služebné moci vyučovat. Církev je sítí, eucharistickým společenstvím lásky.“

Svatý Benedikt měl osobní heslo: „Ničemu nedávat přednost před Kristem.“ Je zjevné, že Svatý otec Benedikt XVI. pokračuje v této základní poutnické cestě; jeho samozřejmé a zdůrazňované kristocentrické zaměření je znamením pro dnešní dobu k orientaci, která vyvádí spolehlivě ze zmatků, neuróz a strachu.

Erb papeže Benedikta XVI.

Obsahuje stejné symboly, jako jeho dosavadní biskupský erb, který používal od roku 1977 jako arcibiskup Mnichova a Freisingu.

Diecéze Freising má od 14. století v erbu korunovanou hlavu Maura. Jako arcibiskup ji přijal do svého znaku a později o ní napsal: „Pro mě je výrazem všeobecnosti církve, která nezná žádné rasové a třídní rozdíly, protože všichni jsme jedním v Kristu, jak píše svatý Pavel v listu Galatánům. V biskupském erbu se obraz hlavy Maura dvakrát opakoval; v aktualizovaném papežském erbovním znaku je štít rozdělený červenou špicí na tři pole.

Další heraldickou figurou znaku je medvěd, který se tam dostal podle legendy o putování prvního biskupa diecéze Freising, svatého Krobiána, přes Alpy do Říma. Jeho mezka cestou roztrhal medvěd a světec následně medvěda donutil, aby za mezka nesl jeho zavazadla až do Věčného města. V návaznosti na svatého Augustina spatřuje Joseph Ratzinger v této figurě sebe sama, obtíženého biskupskými povinnostmi.

Třetím symbolem erbu je zlatá mušle, mající dva významy: Jednak připomíná opět svatého Augustina ve známém příběhu na břehu mořském. Tehdy při přemýšlení o tajemství Boží Trojice měl vidění dítěte, přelévajícího mušlí vodu z moře do jamky v písku. Na údivnou otázku, co že to dělá, obdržel odpověď dítěte, že dříve přeleje vodu z moře do jamky, než se on dopátrá Božího tajemství. Druhý význam mušle je ve znamení poutníků do Santiaga de Compostella ke hrobu svatého Jakuba. Svatojakubská mušle je v erbu skotského kláštera v Řezně, který je sídlem biskupského semináře – a Joseph Ratzinger na tamní univerzitě přednášel teologii.

Součástí nového papežského znaku je pod erbem nově připojené pallium, bílý pásek utkaný z čisté vlny. Římsktí biskupové toto znamení nosí od 4. století jako symbol Kristova jha a poslání pastýře. Slavnostním vložním pallia byla nahrazena již za Jana Pavla I. dřívější korunovace tiárou, protože tuto papež Pavel VI. po roce 1963 prodal a peníze rozdělil chudým. Benedikt XVI. také nahradil ve znaku nad erbem papežskou tiáru biskupskou mitrrou, infulí.

Konečně ještě zmíníme heslo: Není sice součástí papežského znaku, ale nový papež si ponechal svoje z dob, kdy jako arcibiskup a kardinál měl osobní motto *Cooperatores veritatis – Spolupracovníci pravdy*.

(Zpracováno podle Radia Vatikán a časopisu Naše rodina č. 23/2005.)

ZA BRATREM ROGEREM SCHUTZEM

Převor ekumenické komunity v Taizé bratr Roger Schutz byl při večerních bohoslužbách v úterý 16. srpna 2005 zavražděn v kostele Smíření před asi 2 500 účastníky tradičního modlitebního shromáždění. Ve stejný den obdržel papež Benedikt XVI. jeho dopis, ve kterém mimo jiné píše, že „celá komunita v Taizé chce kráčet společně s papežem“ a ujišťuje Svatého otce „o svém hlubokém vnitřním společenství“. – V živé paměti mají mnozí ze starší generace útlou knížku bratra Rogera *Žít s Bohem*, která roku 1970, ještě před konečnou likvidací krátkého uvolnění poměrů u nás, stačila přinést základní informace o komunitě, kterou v roce 1940 založil s lidmi ze 20 národů Evropy. Členové se zavazují k bratrství a smíření mezi národy, konfesemi a sociálními třídami. V r. 1969 do komunity vstoupil první

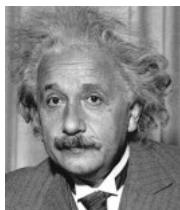
katolík. Papež Jan Pavel II. navštívil Taizé v roce 1986. Již tehdy přijal bratr Roger z rukou papeže svátostného Krista. Nezapomenutelné a plnovýznamové v Roce eucharistie bylo i gesto kardinála Josepha Ratzingera, který při zádušní mši svaté za + papeže Jana Pavla II. vykročil k bratrovi Rogerovi a podal mu svaté přijímání.

Jedno z každoročních setkání mládeže, které komunita z Taizé organizuje, proběhlo koncem roku 1990 v Praze. Ke komunitě patří asi 100 bratří z více jak 25 národů různých vyznání. Frère Roger Louis Schutz-Marsauche se narodil 12. května 1915 jako syn francouzské matky z Burgundska a švýcarského protestantského pastora. Bratr Roger byl reformovaným pastorem, ordinovaným po studiích teologie. Komunitu vedl v posledních letech i se svým nástupcem, katolickým bratrem Aloisem, který byl v osudný večer vraždy právě na Světovém setkání mladých v Kolíně nad Rýnem. Bratr Roger byl obecně, a nejen v křesťanských kruzích, pokládán za jednu z nejvýznamnějších postav 20. století a jeho přínos pro ekumenické hnutí a mír ve světě ocenila řada osobností a institucí, včetně všech papežů v období jeho činnosti. – Mučednická smrt bratra Rogera je znamením pomatenosti a narušenosti struktur tohoto dnešního světa, obnaženou ránou i další výzvou k lepšímu poznávání a rozvoji odkazu, který všem bratr Roger zanechal. Byl pochován 23. srpna 2005 za účasti více než 10 000 lidí, další tisíce se s ním rozloučily v týdně před pohřbem. Mši svatou za něho sloužil kardinál Walter Kasper, prefekt Rady pro jednotu křesťanů. Nástupce bratra Rogera, bratr Alois Löser při bohoslužbě 24. srpna prosil Boha, aby vraždkyni odpustil, protože „neví, co učinila“.

Doc. ThDr. Josef Zvěřina zahynul před patnácti roky 18. srpna ve vlnách moře u Nettuna v Itálii. Ve Stříteži u Třebíče členové místní skupiny České křesťanské akademie instalovali roku 2003 svému vynikajícímu rodákovi památník kříže se srdcem, symbolizujícím utrpení i lásku. Kněz, teolog a filozof Josef Zvěřina strávil 13 roků v komunistických věznicích; odsouzen byl na 22 let v padesátých letech. Již v lágrech ale

zavedl vyučování teologie a filozofie a v tajných seminářích pokračoval i po podmínečném propuštění. (Mimo mnohé jiné za bolševické totality zavedl a navštívil i bytový seminář ve Žďáře nad Sázavou.) Mezi jeho nejslavnější práce patří útlá knížka *Být církví*, která je stále aktuální, letos i v souvislosti s Rokem eucharistie. Po roce 1989 spoluzakládal Českou křesťanskou akademii a roku 1990 byl nedlouho před tragickou smrtí jmenován čestným děkanem pražské teologické fakulty Univerzity Karlovy.

Matematik a fyzik Albert Einstein publikoval roku 1915, tedy před 90 roky, epochální dílo, slavnou obecnou teorii relativity. V průběhu jediného roku dokázal posunout mimořádným způsobem poznání zákonů tohoto stvořeného světa a paradoxní bylo, že to nečinil jako univerzitní vědec, ale jako technický úředník Patentového úřadu v Bernu ve svých 26 letech. Již v letech 1911 – 1912 ale vyučoval na pražské německé univerzitě.

– Einstein prokázal a vypočetl, jak velká energie je utajena v malém množství hmoty. Před nacisty odešel do USA, kde na počátku války varoval, že Němci připravují sestrojení atomové bomby, což se potvrdilo. Výsledkem bylo sestrojení, vyzkoušení a aplikování tohoto vynálezu zkázy koncem 2. světové války. Einsteinovy poznatky společně s výzkumy dalších atomových fyziků stály také u počátků rozvoje dalších jaderných technologií, zejména různých typů atomových elektráren, zařízení pro lékařské výzkumy atd.

Farář MUDr. Ladislav Kubíček, zavražděný v Třebenicích 11. září 2005, byl připomenut při prvním výročí mši svatou ve svém farním kostele Nanebevzetí Panny Marie a následně odhalením pamětní desky s bustou na budově místní fary. Připomínáme znovu, že P. Kubíček pracoval i jako porodník v novoměstské nemocnici a některé farnice Žďárska a Novoměstska si ho živě připomínají. Na knižním trhu je k dispozici několik jeho knih i

biografická vzpomínka, ve které najdeme velké penzum moudrosti v citacích tohoto kněze a lékaře, velkého znalce člověka.

POHLEDY DO ROKU 2006

Náš diecézní brněnský biskup mons. Vojtěch Cikrle míří k šedesátce: narodil se 20. srpna 1946 v Bosonohách u Brna, kněžské svěcení přijal 27. června 1976, biskupem byl jmenován 14. února 1990 a vysvěcen 31. března 1990 ve 44 letech. Ve znaku jeho episkopátu vidíme heslo Non ego sed Tu – Ne já, ale Ty.

Pocházel z rodiny pronásledované komunistickým režimem, a proto nemohl studovat v řádném denním studiu. Vyučil se tedy sléváčem a při práci ve slévárně navštěvoval večerní školu pro pracující, kde roku 1965 maturoval. Poté dva roky studoval na Vysokém učení technickém v Brně, aby od roku 1971 byl přijat na Cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu v Litoměřicích. Po vysvěcení na kněze v Brně působil od roku 1976 ve farnostech Jaroměřice nad Rokytnou, Jihlava, Znojmo, Slavkov, Velké Němčice a Starověce. Od roku 1982 byl prefektem a později rektorem Kněžského semináře v Litoměřicích. Po osmnácti letech sedisvakance byl v únoru 1990 jmenován zvěčnělým Svatým otcem Janem Pavlem II. brněnským biskupem. Jeho světiteli byli olomoucký arcibiskup František Vaňák, vídeňský arcibiskup Hans Hermann kardinál Gröer a litoměřický biskup Josef Koukl. Od roku 1990 je při České biskupské konferenci zodpovědným za kněžskou formaci, duchovní službu v armádě a za pastorační rodin.

(Podle zkráceného textu Jaroslava Macka v oficiální publikaci Biskupství brněnské, vydané v jubilejním roce 2000 v redakci Ing. Martiny Jandlové.)

Před 230 roky, 21. prosince 1776 se narodil v Ústí nad Orlicí kněz a buditel Matěj Josef Sychra, který dlouhá léta působil v Jimramově a poté ve Žďáře – klášteře. Monografii o jeho životě a díle vydal Dr. Zdeněk Vyhliďal, žďárský rodák a spisovatel.

Dr. Antonín Bartušek, básník, překladatel a historik umění, se narodil v Želetavě 11. ledna 1921 před 85 roky. Zemřel 20. dubna 1974. Je společně s Dr. Metodějem Zemkem spoluautorem základních svazků Dějin Žďáru nad Sázavou (1956 – 1974), které s některými dalšími historickými publikacemi tvoří základní fundus k poznání žďárské historie. Dr. Bartušek se obdobně věnoval i dějinám Třebíče a kromě toho byl vynikajícím básníkem. Kromě několika sbírek vydaných u nás v období, kdy vrchnost nedávala pozor, vycházely jeho práce v exilových nakladatelstvích, kupříkladu ve Švédsku. Citlivý a jemný člověk zemřel mlád pod tlakem, který v totalitním režimu jeho srdce básníka zvlášť těžce vnímalo.

ThDr. et PhDr. Metoděj Zemek, kněz a historik, zemřel před 10 roky, 18. října 1996. Narodil se 15. ledna 1915, proto jsme ho připomenuli v předchozím vydání zpravodaje. Byl s Dr. Bartuškem spoluautorem rozsáhlých Dějin Žďáru nad Sázavou a spolupracoval při vydání dalších Sarensií, mimo jiné i Žďárské kroniky, vydané roku 1964, tzv. Malé žďárské kroniky, kterou vydal r. 1969, žďárských urbářů atd.

Před 410 roky se narodil budoucí žďárský vynikající opat a obnovitel cisterciáckého kláštera Jan Greifenfels (1596 – 1680). Podařilo se mu roku 1636 zahájit jednání o koupi kláštera z rukou dědiců + biskupa Františka kardinála knížete Dietrichštejna, které roku 1638 dovedl ke zdámemu konci. Jeho život by zasluhoval monografické zpracování.

Před 5 roky zemřel vynikající regenschori a varhaník konventního – farního kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Žďáře 2 – klášteře, Vojtěch Starka. Narodil se 14. října 1939 v Pelhřimově, na kůru v konventním kostele i v kostele svatého Jana a Nepomuckého působil od roku 1968 do června 2001. V posledních letech zápasil tiše a zmužile s chorobou, které podlehl 10. září 2001. Byl precizním, přítom velice skromným a citlivým člověkem, a vše, co konal, konal nesmírně důsledně k větší cti a slávě Boží. Jako výrazná osobnost s jemným úsměvem, soustředěný a nadmíru pozorný chybí nám všem, kteří jsme ho znali; nejvíce jistě rodině a těm, se kterými spolupracoval na kůru žďárského konventního kostela Nanebevzetí Panny Marie i ve

svatojanském poutním zelenohorském kostele. Je pochován podle svého přání na posvátném Křemešníku poblíž kostela Nejsvětější Trojice. Děkujeme a věříme, že se Vojtěch tam nahoře setkal se svým Spasitelem i s mnohými z těch, které trpělivě vedl k oslavě Boha hudbou a zpěvem a kteří ho předešli na věčnost. ! R.I.P.

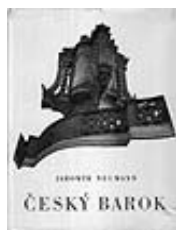
V březnu 2001 před pěti roky nás opustil také žďárský patriot, editor a spoluautor několika žďárských tisků, Ing. Josef Pohanka. Narodil se roku 1919 v tehdejší Městě Žďáře na Moravě. Celý život se vedle svého zaměstnání věnoval intenzívně žďárské historii a kultuře, zejména historii klášterního komplexu a poutnímu kostelu svatojanskému v ambitech Zelené hory. Podařilo se mu snad nemožné: v období tuhé komunistické stranovlády zajistil pro Žďár mezi roky 1954 a 1968 na tři desítky Sarensií. Kromě zásluhy na zpracování a vydání kolem 35 pozoruhodných žďárských tisků také dlouhodobě usiloval o prohlášení Santiniho a Vejmluvova poutního svatojanského kostela za světovou památku a dědictví. Byl také oddaným ctitelem svaté Zdislavy a přítelem mnoha významných osobností. Po založení Společnosti Cisterciána Sarensis roku 1992 s hektickým nasazením a zapřítostí žďárského Horák a zajistil vydání dalších pěti objevených žďárských tisků;

kromě Plichtova Kláštera na hranicích to byly tři výpravné svazky barokních kázání a jiných tisků a jeho činnost byla uzavřena vydáním České barokní pouti přítele prof.

Zdeňka Kalisty, který mu rukopis této knihy světil v těžkých dobách totality. – Ing. Pohanka přitom stačil prostřednictvím dr. Bohumíra Lišky iniciovat vybudování Muzea knihy právě ve Žďáře (při výběru z dalších míst), stál i v pozadí zbudování Santiniho síně v konímách šlechtické akademie zdejšího kláštera a také u vydání faksimile a překladu Žďárské kroniky (1964). Staral se vposledku i o odvodnění areálu Zelené Hory. Jeho starost a zájem o město i klášter i jeho energie a zanícení byly vzhledem k pokročilému věku a dalším okolnostem obdivuhodné a doprovázely i projekt zbudování zdslavského památníku se zakladatelskými rody

žďárského kláštera, který byl realizován mistrem Šerých v letech 1989 – 2005. Píšeme o něm na jiném místě. Snad se někdy podaří navázat na jeho práce i jednu z prací diplomových a vydat o jeho životě a snažení monografii. R.I.P.

Před pěti lety také zemřel prof. dr. Jaromír Neumann, DrSc. (narozen 1924), znalec baroka (Český barok, Odeon 1964) a jeden z interpretů ikonografické symboliky Santiniho děl. Zabýval se zejména českým a italským barokem, renesancí a manýrismem a do historie bádání o Santinim se zapsal zejména obsažnou studií k ikonografii Zelené hory. Toto dílo po mnoha letech od vydání doplnil a přepracoval a nyní čeká na příležitost k reedici.

Z dalších asi tří set významných výročí r. 2006 vybíráme alespoň některé:

- **160. výročí (1846 – 2006) zjevení Panny Marie v horách La Saletty** bylo mimořádnou událostí, na kterou reagovalo mnoho katolických myslitelů po celém světě. U nás se La Salettou zabývali zejména kanovník Stříž, myslitel Josef Florian a básník Jan Zahradníček. La Saletta zůstala vyhledávaným poutním místem mariánských ctitelů až podnes.
- **Jaroslav Durych, spisovatel a důsledný katolický myslitel**, se narodil 2. prosince 1886. Je znám svými břitkými stěty s volnomyšlenkáři první republiky, vynikajícími statemi novinářskými a skvělým literárním dílem. Ke Žďársku má vztah především životopisem paní Zdislavy, který pod názvem Světlo v tmách vyšel roku 1988 v Křesťanské akademii v Římě a důstojně doplňuje zdslavské práce Kalistovy a Svatošovy.

- **Pomocný pražský biskup mons. Václav Malý**, kterého jsme občas měli možnost uvítat ve Žďáře, byl jmenován v prosinci 1996 před deseti roky.
- **Spisovatel libezných Broučků Jan Karafiát** se narodil v blízkém Jimramově 4. ledna 1846. Jeho strýc Václav byl svého času přítelem známého katolického kněze a buditele Matěje Josefa Sychry, který před odchodem do Žďáru dlouho a šťastně v Jimramově působil.
- **Geniální básník a kněz Jakub Deml** zemřel 10. února 1961 po strastiplném a dramatickém životě. Narodil se 20. srpna 1878. Vydal řadu básnických spisů, básní v próze i memoárových záznamů a vizí; rovněž překládal. Pro svoje neortodoxní postoje básníka se dostával často do sporů s církevními nadřazenými i bolševickou poválečnou a poúnorovou mocí. Patří k největším básníkům, jací se kdy u nás narodili.
- **Před devadesáti roky, 25. února 1916, schválil papež Benedikt XV. Rozhodnutí posvátné Kongregace Studií, aby 24 základních tezí svatého Tomáše Akvinského bylo převzato jako závazné normy pro výuku církevní vědy o přirozenosti a Bohu.** Uvedl tak tomismus do základů církevního učení a navázal tak na požadavky svých předchůdců, zvláště Lva XIII. o nutnosti naukového souladu církve s moderní kulturou. *Je příznačné, že i nauková orientace víry nového papeže, který přijal jméno svého mírového předchůdce, Benedikta XVI. pro svět vychází důsledně z evangelních slov Krista aplikovaných logikou učení svatého Tomáše, která nedeformuje pravdu a uchovává Kristovu nauku jako znamení pro dnešní dobu. Také proto byl nový papež nálepkován jako konzervativce. Je ale nutno domyslet, že se konzervují čerstvé potraviny a ovoce právě proto, aby nehnily, vydržely a udržely se čerstvé a požitelné ku prospěchu konzumenta. To je smysl konzervativního účinku. V tomto duchu také služba papeže je službou Kristově pravdě, nikoliv lokajskou posluhou dobovým excesům. Nový papež „se svou vnitřnou intuící a bezchybnou logikou nastavoval již jako kardinál a arcibiskup chaotické myslí světa zrcadlo. Postmodernistům nejvíc vadí jeho kritika relativismu. Je třeba se upamatovat, co je poselstvím křesťanským a co jím není, a skoncovat s ležérním pojmáním Boha a jeho vůle. Církev není politická strana, která se uchází o voliče tím, že jim nabízí, co si přejí.“ (Podle dr. Petra Přihody)*
- **V lednu 2001 před pěti roky vydal Svatý otec Jan Pavel II. apoštolský list s prohlášením světic Brigity Švédské, Kateřiny Sienské a Terezie Benedikty od Kříže – Edith Steinové spolupatronkami Evropy.**
- **Sv. Terezie Benedikta od Kříže – Dr. phil. Edith Steinová**, se narodila 12. října 1891 před 115 roky v židovské rodině. Konvertovala a vstoupila ke karmelitkám. Nacisté ji společně s její sestrou popravili 9. srpna 1942.
- **Český král, uniat Jiří z Poděbrad a Kunštátu**, zemřel 22. března 1471. Protože podporoval znovuobnovení žďárského kláštera po husitském drancování a vypálení (předky krále Jiříka), dostal od vděčných žďárských mnichů přídomek „druhý štifěř – druhý zakladatel – obnovitel kláštera.“

-
- **Prvních dvanáct jezuitů z Říma přišlo do Prahy 18. dubna 1556 před 450 roky.** K jejich činnosti se dochovaly osobní listy svatého Ignáce z Loyoly, zakladatele řádu. Byly vydány tiskem v nakladatelství Vyšehrad a každý se tak může přesvědčit, s jakými úmysly jezuité začínali obrodnou práci, protivníky tak zuřivě všemi prostředky napadanou.
 - **Svatý Ignác z Loyoly zemřel nedlouho poté, co z generalátu vyslal jezuitu do Prahy, dne 31. července 1556 před 450 roky.** Heslem jeho a jezuitů vždy bylo: „Všechno k větší cti a slávě Boží.“ Právě proto, že toto svoje poslání věrně plní dodnes, měli a mají tolik zarytých nepřátel.
 - **Tataři začali pustošit Moravu a obléhat Olomouc** biskupa Bruna 21. května 1241, tedy v době, kdy ve hvozdech libického újezdu na moravsko-českém pomezí Vysočiny přemítali o další kolonizaci Jan z Polné a Přibyslav z Křižanova, ke kterým se přidal i rod Lichtenburků. Traduje se, že předsunuté tatarské hlídky se dostaly až k této zemské hranici a v dalším postupu jim zabránily dvě okolnosti: Nečekané ukončení tažení a bažinatý, pro ně neprostupný 30 km široký pás hraničního pralesa s utajovanou libicko-žďárskou stezkou, připravenými záseky a strážními místy.
 - **Sochař a medailér Stanislav Sucharda**, autor reliéfu kněze Matěje Josefa Sychry na jeho náhrobku na zelenohorském hřbitově, se narodil 12. listopadu 1866 a zemřel 5. května 1916. Ateliér měl v Nové Pace a v Praze. Podílel se také roku 1903 na restauraci obrazu opata Václava Vejmluvy, sejmutého předtím z galerie poutního kostela svatojanského, jak to dokládá odborná literatura a farní kronika.
 - **Římská bazilika Panny Marie**, posvěcená 5. srpna 356 před 1650 roky má pro nás mimořádný význam. Roku 867 v ní byly za přítomnosti věrozvěstů Velké Moravy, soluňských bratří, svatých Cyrila a arcibiskupa Metoděje, slavnostně položeny na oltář a při papežské mši svaté schváleny slovanské bohoslužebné knihy. Slovanská liturgie se tak mohla bez překážek šířit jazykem, jehož písmo geniálně vytvořil svatý Cyril.
 - Po pětileté sedisvakanci od úmrtí arcibiskupa kardinála Kašpara (+1941) byl **4. listopadu 1946 jmenován na arcibiskupský stolec českého primase P. ThDr. Josef Beran.** Jeho heslem bylo *Eucharistie a práce*. Po roce 1948 byl s dalšími biskupy internován komunistickou totalitou. Po složitých jednáních byl roku 1965 puštěn na jednání II. vatikánského koncilu se zákazem návratu. Jmenován kardinálem zemřel v Římě roku 1969 a je pochován na přání papeže Pavla VI. na čestném místě poblíž hrobu prvního z apoštolů, svatého Petra, v podzemí vatikánské baziliky. Je to ojedinělá pocta tomuto českému nekanonizovanému svěťci.
 - **K 5. prosinci 1506 před 500 roky byla vytištěna v Benátkách Česká Bible.**
-

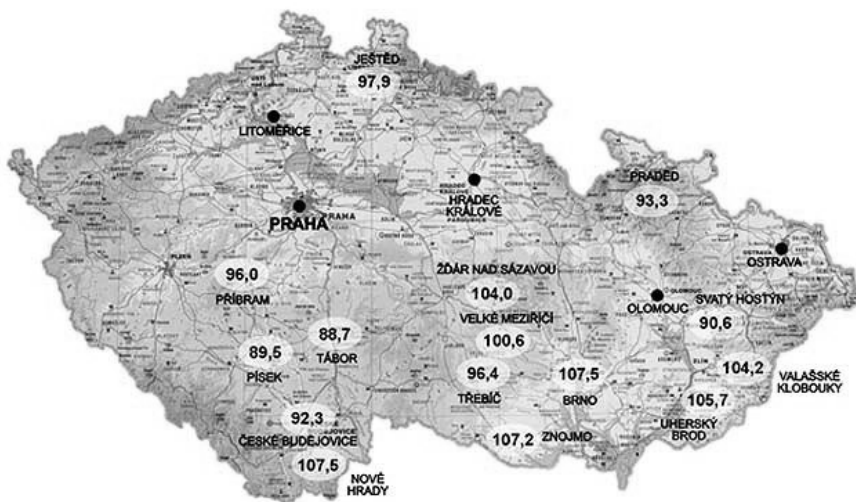
RŮZNÉ ZPRÁVY

- **Nová kniha o svatoprokopské účtě**

Patrona našeho kostela a farnosti svatého Prokopa nám přiblíží nová kniha Dr. Josefa Sommera, kterou má ještě letos vydat nakladatelství Vyšehrad.

- **Rádio Proglas**

RADIO PROGLAS VYSÍLÁ PRO VYSOČINU PROSTŘEDNICTVÍM NOVÝCH PŘEVADĚČŮ, TAKŽE SI MŮŽETE JEHO KŘEŠŤANSKY ORIENTOVANÝ CELODENNÍ PROGRAM BEZ PROBLÉMŮ NALADIT. Z nejdůležitějších pořadů připomínáme Denní modlitby církve a zprávy Radia Vatikán i páteční promluvy kardinála Špidlíka.

- **Třikrálová sbírka**

Třikrálová sbírka České katolické charity proběhne jako obvykle v lednu 2006 po žďárských domácnostech. Termín konání bude vyhlášen v kostelech.

INFORMACE Z BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA

Tmu prozářilo světlo Narození a my jsme byli štědře obdarováni. Životní příběh Ježíše nám to ukazuje: darování od kolébky až po kříž na Golgotě. Dárky přináší skutečně Ježíš a dobří lidé mu přitom pomáhají. Štědrovečerní zjevení Boha v štědrém odevzdání je skrze dary a radost a společenství a pokoj to, co má být zjeveno především, jak nám to připomíná blahoslavený Adolph Kolping: základ světa jako svítu, jako vzházení dobrého, jako pravá služba pravé věci, jako ty správné šťastné, radostné vánoce.

Kéž každou tmou ve vašich duších prozáří nejen o Vánocích a v příštím roce narozený Kristus.

Členové Kolpingova díla ČR

Slovo se stalo tělem

S pokorou mudrců a oddaností pastýřů se připojme k zástupu těch, kteří přijali s láskou narozeného Ježíše – Krista, našeho Spasitele. Kéž nám jeho světlo prozáří i každý den roku

2006, abychom radostnou zvěst předávali těm, kteří ho neznají. Plnost milosti a pozhánání vyprošují a přejí

*všichni z Biskupského gymnázia
a SOU Adolpha Kolpinga.*

SOU Adolpha Kolpinga, Biskupské gymnázium a Kolpingovo dílo ČR si Vás dovoluje pozvat na:

Živý betlém

v úterý 20. prosince 2005 v 16:00 hodin

Vánoční školní mše svatá

ve středu 4. ledna 2006 v 8:00 hodin v kostele sv. Prokopa

Vánoční koncert sboru Biskupského gymnázia a SOU Adolpha Kolpinga

ve středu 4. ledna 2006 v 16:00 hodin v kostele sv. Prokopa

Klanění mudrců

v neděli 8. ledna 2006 v 16:00 hodin před kostelem sv. Jakuba ve Velké Lošnici

Společenský ples

v pátek 20. ledna 2006 v 19:00 hodin v Domě kultury

PRO DĚTI

CO SE STALO O VÁNOCÍCH?

Proč jsou pro nás vánoce tak velkými svátky? Proč se na ně tolik připravujeme a těšíme? Je to jenom kvůli dárkům? A proč si vlastně dáváme dárky? Protože my sami jsme dostali od Boha tento velký dar: (dokončení v tajence).

(3)

(7)

(5)

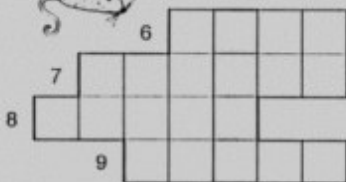
(17)

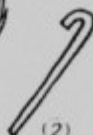
(11)

(11)

(8)

(2)

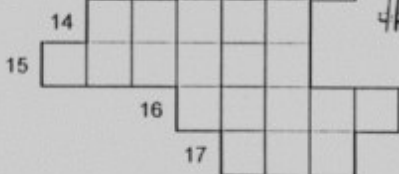
(4)

(13)

(10)

(12)

(6)

(5)

(16)

(9)

JAKO MARIA

Jedné noci jsem měl krásný sen. Viděl jsem v něm dlouhou cestu vedoucí ze země kamsi do vzduchu, kde se ztrácela v oblacích. Vedla až do nebe. Ale nebyla pohodlná, naopak byla samá překážka. Byly na ní poházené rezavé hřebíky, ostré a pichlavé kameny, skleněné střepy. Lidé po té cestě chodili bosí. Hřeby se jim zabodávaly do nohou, mnozí je měli celé od krve. Ale nevzdávali se. Chtěli dojít do nebe. Každý krok znamenal utrpení, a tak šli pomalu a s bolestí. Pak jsem ve snu viděl Ježíše. Předcházela je. Také šel bos. Šel pomalu, ale rozhodně. Ani jednou se nezranil.

Ježíš stoupal výš a výš. Došel do nebe a posadil se na velký zlatý trůn. Díval se dolů na ty, kdo se snažili stoupat za ním. Povzbuzoval je pohledem i gesty. Stoupající osoby předcházela také Maria.

Maria šla ještě rychleji než Ježíš. Víte proč? Kladla nohy do jeho stop. Záhy dostihla svého syna, který ji usadil na velké křeslo po pravici.

I Maria začala povzbuzovat ty, kdo stoupali k nebi, a radila jim, aby kladli nohy do Ježíšových stop stejně jako ona.

Ti nejmoudřejší to učinili a rychlým krokem se blížili k nebi. Ostatní naříkali nad svými ranami, často se zastavovali, někdy se i vzdávali a přemožení bolestí klesali podél cesty.

Jednoho rána přivedl profesor kardiologie své studenty do anatomické laboratoře.

Ukazoval jim různé orgány. Mezi nimi bylo i jedno neobvykle velké srdce.

Profesor položil studentům otázku, zda vědí, kdo asi měl takové srdce. Mínil tím chorobu, na kterou ona osoba zemřela.

„Myslím, že to vím,“ odpověděl jeden student s vážnou tváří. „To bylo srdce nějaké matky.“

Vybíráme ukázky z příběhů Brunu Ferrera (z knížky nakladatelství Portál Paprsek slunce pro duši, Praha 2000).

HLAVNÍ *POHYBLIVÉ* SVÁTKY LITURGICKÉHO ROKU 2006

Cyklus B nedělního mešního lektionáře

<u>Doba vánoční</u>	<u>Neděle 25. prosince 2005 – neděle 8. ledna 2006</u>
Neděle 25. prosince 2005	Narození Páně, Boží hod vánoční
Pátek 30. prosince 2005	Svátek Svaté rodiny
Neděle 8. prosince 2006	Křtu Páně

<u>Liturgické mezidobí</u>	<u>Pondělí 9. ledna – úterý 28. února 2006</u>
----------------------------	--

<u>Doba postní</u>	<u>Středa 1. března – středa 12. dubna 2006</u>
Středa 1. března 2006	Popeleční středa
Neděle 9. dubna 2006	Květná neděle

<u>Doba velikonoční</u>	<u>Čtvrtek 13. dubna – neděle 4. června 2006</u>
Čtvrtek 13. dubna 2006	Zelený čtvrtek
Pátek 14. dubna 2006	Velký pátek
Sobota 15. dubna 2006	Bílá sobota
Neděle 16. dubna 2006	Zmrtvýchvstání Páně, Boží hod velikonoční
Čtvrtek 25. května 2006	Nanebevstoupení Páně
Neděle 4. června 2006	Seslání Ducha svatého, Boží hod svatodušní

<u>Liturgické mezidobí</u>	<u>Pondělí 5. června – sobota 2. prosince 2006</u>
Neděle 11. června 2006	Nejsvětější Trojice
Čtvrtek 15. června 2006	Těla a krve Páně
Pátek 23. června 2006	Nejsvětějšího Srdce Ježíšova
Neděle 26. listopadu 2006	Ježíše Krista Krále

<u>Doba adventní</u>	<u>Neděle 3. prosince – neděle 24. prosince 2006</u>
----------------------	--

<u>Doba vánoční</u>	<u>Pondělí 25. prosince 2006 – neděle 14. ledna 2007</u>
Pondělí 25. prosince 2006	Narození Páně, Boží hod vánoční
Neděle 31. prosince 2006	Svátek Svaté rodiny

Zpravodaj žďárských farností, Vánoce 2005. Redakční návrh zpracoval Petr Peňáz, SCS, ve spolupráci s oběma farnostmi a Biskupským gymnáziem Žďár n. S. Korektury a grafické zpracování pro tisk Zbyněk Vintř, odborná spolupráce Jan Sustr. Kontakty na farní úřady: Žďár 1 – Tvrz u sv. Prokopa: telefon: 566 625 943, e-mail: prokopzr@seznam.cz; Žďár 2 – klášter u Nanebevzetí Panny Marie: telefon: 566 625 190, 607 736 851, e-mail: zalesky@biskupstvi.cz. Ilustrace převzaty z neautorizovaného tisku. Fotografie Zbyněk Vintř, Jiří Přichystal a archiv farností. Autofi ostatních textů uvedeni u ukázek. Pro interní potřebu farností vydávají oba žďárské farní úřady.

Živý Betlém - plakát